

آغاز فلسفه یونان

اثر:

جوناتان بارنس

ترجمه‌ی: محمود معلم

Barnes, Jonathan

سرشناسه: بارنز جاناتان ۱۹۴۲ م.

عنوان و نام پدیدآور: آغاز فلسفه یونان / اثر جاناتان بارنز: ترجمه: محمود معلم

مشخصات نشر: شیراز: ادیب مصطفوی، ۱۳۸۸

مشخصات ظاهری: ۳۱۱ ص.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۱۱۲-۷۶-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: عنوان اصلی Early Greek Philosophy, 2nd rev. ed., 2001

موضوع: فلسفه قدیم

شناسه افزوده: معلم، محمود، ۱۳۰۲، مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۸۸ ۳۲۶/ب/۱۸۸

رده بندی دیویی: ۱۸۲

شماره کتابشناسی ملی: ۱۷۲۹۹۹۲

انتشارات ادیب مصطفوی

آغاز فلسفه یونان

مترجم: محمود معلم

انتشارات: ادیب مصطفوی

طرح جلد و صفحه آرایی: شیراز اسکندر (هدیه مقربی)

لیتوگرافی: شیراز اسکندر ۷۷ ۸۱ ۶۲۸ ۷۱۱-۰

نوبت چاپ: اول، ۱۳۸۹

چاپ: چاپخانه مصطفوی ۲۳۰ ۱۹۶۸ ۷۱۱-۰

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۱۱۲-۷۶-۴

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۵	تقدیم نامه
۹	پیشگفتار
۹	۱- نخستین فیلسوفان
۱۷	۲- فلسفه آغازین
۲۵	۳- شواهد
۳۳	۴- متن ها

سخن اجمالی

۳۷	اول
۴۱	دوم
۴۳	سوم

بخش اول

۵۱	۱- پیشگامان -
۵۹	۲- تالس
۶۹	۳- آناکسی ماندرا
۷۵	۴- آناکسی منس
۷۹	۵- فیثاغورث
۸۷	۶- آلکمانئون
۹۱	۷- گزنوفانس
۹۹	۸- هراکلایتوس

بخش دوم

۱۲۵	۹- پارمنیدس
۱۴۱	۱۰- میلئوس
۱۴۹	۱۱- زانو

بخش سوم

۱۵۹	۱۲- امپدوکلس
۲۰۳	۱۳- فیثاغورثیان قرن پنجم
۲۱۵	۱۴- هیپاسوس
۲۱۷	۱۵- فیلولائوس
۲۲۳	۱۶- ایون اهل چیؤس
۲۲۵	۱۷- هیپو
۲۲۹	۱۸- آناکساگوراس
۲۴۳	۱۹- آرکلائوس
۲۴۵	۲۰- لئوسیپوس
۲۴۷	۲۱- دموکریتوس
۲۵۱	۱. زره گانی
۲۵۷	۲. شناخت
۲۶۴	۳. مطالعات علمی و ادبی
۲۹۳	۲۲- دیوژنس اهل آپولون
۲۹۹	منابع
۳۰۱	منابع منظم
۳۰۶	نقشه یونان
۳۰۷	فهرست نامها و اشارات

پیشگفتار:

۱- نخستین فیلسوفان:

بنابر روایات، فلسفه‌ی یونان در سال ۵۸۵ پیش از میلاد آغاز شد و در ۵۲۹ بعد از میلاد به پایان آمد. آغاز آن زمانی است که تالس ملتی، (میلتوسی) نخستین فیلسوف یونانی، کسوفی را پیشگویی کرد و آنگاه که ژوستینین امپراطور مسیحی آموزش فلسفه‌ی مشرکان را در دانشگاه آتن منع کرده به پایان رسید. روایات تاریخی قضایا را به اختصار برگزار می‌کنند. یونانیان پیش از ۵۸۵ پیش از میلاد به اندیشیدن فلسفی پرداخته بودند و فرمان ژوستینین هم، هر قصدی را که دنبال می‌کرد، آموزش فلسفه مشرکان را ناگهان متوقف نکرد. تاریخ‌های یاد شده همچون حدود نمایان و به یاد ماندنی سیر فلسفه کهن یونان تثبیت شده است.

سیر هزار ساله‌ی فلسفه‌ی کهن به سه دوره متوالی نابرابر بخش می‌شود. نخست سالهای شباب و جوانی، از ۵۸۵ تا حدود ۴۰۰ پیش از میلاد، که در آن نسلی از افراد پر شور و سرخوش عرصه‌ی فلسفه را پی ریزی کردند و مشکل‌های فلسفی را معین ساختند، و به گسترش ابزار فکری و تثبیت ساختار آن پرداختند. سپس دوره آکادمی‌ها یعنی دوره افلاطون، ارسطو، اپیکوریان، رواقیان و شکاکان فرا رسید - در این دوره نظامهای فکری پیشرفته و کارآ ساخته و پرداخته گشت و به بحث و نقد جدی سپرده شد. دوره دوم حدود ۱۰۰ سال پیش از میلاد پایان یافت. دوره دراز مدت سوم بطور عمده با دانش پژوهشی و به هم پیوستن اندیشه‌ها مشخص گشت: اندیشه وران بعدی آثار پیشینیان خود را با شور و شوق بسیار خواندند و تفسیر و تعبیرهای بسیار از آن به دست دادند و کوشیدند که

نظامی منسجم و یگانه از آن اندیشه‌ها بیرون بکشند که حاوی بهترین آموزه‌های آغازین آن دبستانهای و مکتب‌های فلسفی بود.

این کتاب به نخستین دوره از سه دوره یعنی به فلسفه آغازین یونان می‌پردازد. معمولاً آن را مرحله اندیشه یونانی پیش از سقراط می‌نامند. این نامگذاری دقیق نیست زیرا سقراط در ۴۷۰ قبل از میلاد زاده شد و در ۳۹۹ درگذشت، چنانکه بسیاری از فیلسوفان "قبل از سقراط" در واقع هم عصران او بودند و اما این عنوان به خوبی جا افتاده و تلاش در تغییر دادن آن کاری است عبث.

دوره پیش از سقراط خود به سه بخش تقسیم می‌شود. نخست یک قرن اندیشه خلاق و جسورانه. سپس خطر کردن‌های فکری آغازین که با انتقاد شدید منطقی رویارو بود: سپیده‌دمی را که نوید می‌داد فجر کاذب، یافته‌ها واهی و امیدها و هم‌آمیز می‌نمود. سرانجام سال‌های استحکام و قوام که در آن اندیشه‌وران مکتب‌های فکری گوناگون هریک به شیوه خویش کوشیدند امیدهای اندیشه‌وران آغازین را با خرده‌گیری‌های اخلاشان آشتی دهند. این طرح کلی چیزی را که واقعیت سیال و بی‌قرار بود ثبات بخشید. یونانیان خود، به هنگام نگارش تاریخ تفکر خویش، حتی بیش از این طرح‌های کلی به دست می‌دادند.

دوست می‌داشتند که درباره مکاتب و توالی اندیشه‌ها بگویند و بنویسند. آکادمی‌هایی که هر متفکری در آنها استادی و شاگردی داشت و هر فلسفه‌ای جایگاهی. این سازمانها با اینکه تصنعی است چهار چوب فکری را به دست می‌دهد که بدون آن تاریخ اندیشه را نمی‌توان به آسانی دریافت. افزوده بر این، دست کم تا حدودی درست است که اندیشه‌وران پیش از سقراط گروه شاخصی را تشکیل می‌دهند که در شیوه‌های بنیادی اندیشیدن از پیشینیان غیر فیلسوف خود، و هم با اخلاف بزرگ خود تفاوت دارند، و در دورانی که اقبال یارشان بود سه دوره عمده را می‌توان باز شناخت.

لازم است این تجربه‌های عریان را با ردهای آبرومندانه تاریخی ببوشانیم. هنگامی که به یونان می‌اندیشیم طبعاً ابتدا به آتن فکر می‌کنیم تصور می‌کنیم که شهر پر یکلس و پارتنون شهر سقراط و آریستوفان، هم از نظر هنری و هم از لحاظ معنوی و سیاسی، مرکزو هسته اصلی دنیای یونانی بود. برآستی هیچیک از فلاسفه نخستین اهل آتن نبودند.